

**ПРИЗНАВАНЕ НА ЗАВЪРШЕНИ ЕТАПИ НА УЧИЛИЩНО ОБУЧЕНИЕ ИЛИ
СТЕПЕНИ НА ОБРАЗОВАНИЕ И ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ ПО
ДОКУМЕНТИ, ИЗДАДЕНИ ОТ УЧИЛИЩА НА ЧУЖДИ ДЪРЖАВИ**

(уникални идентификатори съгласно Регистъра на услугите № 916 и № 1647)

I. Правно основание

1. Закон за предучилищното и училищното образование (ЗПУО), обн., ДВ, бр. 79 от 13.10.2015 г., в сила от 1.08.2016 г.
2. Наредба № 11 от 01.09.2016 г. за оценяване на резултатите от обучението на учениците, обн., ДВ, бр. 74 от 20.09.2016 г., в сила от 20.09.2016 г.; изм. и доп., ДВ, бр. 78 от 29.09.2017 г., в сила от 29.09.2017 г.
3. Правилник за легализациите, заверките и преводите на документи и други книжа, утвърден с ПМС № 184 от 1958 г., обн., ДВ, бр. 73 от 12.09.1958 г.
4. Закон за признаване на професионални квалификации, обн., ДВ, бр.13 от 8 февруари 2008 г.
5. Тарифа за таксите, които се събират в системата на предучилищното и училищното образование.

II. Същност на признаването

Признаването е официално писмено потвърждение на съответствието на завършен период, клас, етап, завършена степен на училищно образование и придобита професионална квалификация в училище на чужда държава или в училище от системата на Европейските училища с тези в училищното образование в Република България.

Признаването се извършва с цел:

1. достъп до обучение в системата на предучилищното и училищното образование;
2. достъп до професионално обучение;

3. достъп до обучение в системата на висшето образование;

4. улесняване на достъпа до пазара на труда.

Признаването може да има за цел и достъп до кандидатстване за придобиване на правоспособност за управление на моторно превозно средство (МПС).

III. Органи, извършващи признаването

1. Признаването на завършен период или клас за класовете от I до VI включително се извършва от директора на приемащото училище, в което лицето желае да продължи обучението си.

2. Признаването на завършен период или клас за класовете от VII до XII включително, на завършен първи гимназиален етап от средната степен на образование, както и признаването на основно образование, на средно образование и/или на професионална квалификация, се извършва от експертна комисия към Регионално управление на образованието (РУО) – Монтана. Комисията е седемчленна и се определя със заповед на министъра на образованието и науката по предложение на началника на РУО.

IV. Необходими документи

Желаещите признаване на завършен период, клас, етап, на завършена степен на училищно образование и/или на професионална квалификация по документи, издадени от училища на чужди държави, подават следните документи:

1. заявление по образец;

2. документ за училищно образование и/или професионална квалификация;

3. документ, в който се посочва какви права дава документът по т. 2 за продължаване на образованието, в случаите, когато това не е посочено в документа по т. 2;

4. в случай че лицето желае да продължи обучението си в първи или втори гимназиален етап в българско училище - справка за изучаваните учебни предмети с хорариума на учебните часове и поставените оценки, ако не са вписани в документа по т. 2;

5. превод на български език на документите по т. 2, 3 и 4 от заклет преводач;

6. документ за последния завършен клас в българско училище (ако има такъв) преди обучението в училище на чужда държава, когато лицето желае признаване на класове от VIII до XII включително;

7. документ за платена държавна такса - за документи, подадени в РУО, **както следва:**

- **25 лева** за признаване на документ за завършен етап на училищно обучение, издаден от училища на чужди държави;

- **35 лева** за признаване на документ за завършена степен на образование и професионална квалификация, издаден от училища на чужди държави, и за издаване на удостоверение.

! Таксите по признаването на училищно обучение, образование и професионална квалификация не се събират, когато лицата, които искат признаване, са в задължителна училищна възраст, съгласно чл. 300, ал. 4 от ЗПУО.

Държавната такса се внася по сметката на Регионално управление на образованието – Монтана:

IBAN: BG07 UBBS 8002 3106 1802 07

BIC: UBBSBGSF

- на ПОС терминално устройство в РУО;
- по банков път по сметка на РУО.

В платежния документ следва да са вписани трите имена на лицето, на което се признава завършен етап или степен на образование и основание за плащане.

! Документите по т. 5 и 7 се подават в оригинал, а документите по т. 2, 3, 4 и 6 - в оригинал или копие, заверено от нотариус или от училището, издало документа.

Допълнително при необходимост се представят и други документи, свързани с признаването, посочени от комисията или от директора на приемащото училище.

Когато в училище на чужда държава или в училище от системата на Европейските училища са завършени два или повече класа от гимназиалния етап съгласно българската образователна система, се представят необходимите документи за всеки завършен клас, респективно за всеки гимназиален клас или етап.

Документите по т. 2, 3 и 4 и допълнително представените други документи, свързани с признаването, посочени от комисията към РУО – Монтана, се легализират, превеждат и заверяват в съответствие с Конвенцията за премахване на изискването за легализация на чуждестранни публични актове, с подписаните договори между Република България и държавата, в която са издадени, или по реда на Правилника за легализациите, заверките и преводите на документи и други книжа, утвърден с Постановление № 184 на Министерския съвет от 1958 г. (ДВ, бр. 73 от 1958 г.), с изключение на документите, издадени от училище в системата на Европейските училища, които не се легализират, както и за лица, които желаят признаване на класове от I до IV включително. Изключения се допускат за документи на лица, търсещи или получили международна закрила, които може да не са легализирани и заверени.

Документите за завършен период или клас за класовете от VII до XII включително, за етап от гимназиалната степен, както и признаването на основно

образование, на средно образование и/или на професионална квалификация се подават в РУО по избор на лицето или неговия родител (настояник, попечител, представител на непридружените малолетни и непълнолетни лица, търсеци или получили международна закрила).

В случаите, в които **признаването се извършва с цел достъп до кандидатстване за придобиване на правоспособност за управление на моторно превозно средство (МПС)** желаещите признаване на завършен клас, етап или степен на училищно образование подават само документите по т. **1, 2 и 7**, както и превод на български език на документа по т. **2 от зачет преводач.**

V. Подаване на документите

Документите за признаване се подават в РУО – Монтана всеки работен ден от 9,00 ч. до 17.30 ч. на адрес: гр. Монтана 3400, пл. „Жеравица“ №1, ет.7, стая № 701.

Телефони: 0894 472 622, 0894 472 639

Заявлението за извършване на услугата се подава писмено или устно. Устните заявления се приемат от служител в стаята за административно обслужване в РУО – Монтана, и се регистрират в деловодната система със самостоятелен регистрационен индекс след съставянето на протокол за приемането. Заявленията се подават:

- Лично – с документ за самоличност.
- От родител (настояник, попечител, представител на непридружените малолетни и непълнолетни лица, търсеци или получили международна закрила).
- От други лица – с писмено пълномощно с нотариална заверка на подписа или от адвокат с изрично адвокатско пълномощие и копие от адвокатската карта, заверена към съответната година.
- По пощата

Документите за завършен период или клас за класовете от I до VI включително се подават в училището, в което лицето желае да продължи обучението си.

VI. Технология на признаването

1. При признаване на завършен период или клас за класовете **от VII до XII включително**, на завършен първи гимназиален етап от средната степен на образование, както и признаването на основно образование, на средно образование и/или на професионална квалификация **експертната комисия към РУО - Монтана** извършва експертна оценка на представените документи и взема решение за признаване или за отказ за признаване, като отчита: продължителността на обучението; вида на училището, в което е

проведено обучението; изучаваните учебни предмети и общия хорариум по всеки един от тях; резултатите от обучението; правата, които дава документът в страната, в която е издаден; възрастта на ученика при завършване на съответния клас и разликите между чуждестранната и българската образователна система относно началната възраст за започване на училищно обучение.

Комисията заседава най-малко един път месечно и взема решение с обикновено мнозинство. Заседанията на комисията и взетите решения се отразяват в протокол. При отсъствие на председателя на комисията заседанието се ръководи от заместник-председателя на комисията, който подписва протокола.

Комисията се произнася по всеки конкретен случай на признаване **в срок до един месец**, считан от датата на представяне на документите. Срокът може да бъде удължен в случаите, в които подадените документи, са недостатъчни за вземане на решение и се налага представяне на други документи.

В случай на решение за признаване на завършен период или клас за класовете от VII до XII включително, за първи гимназиален етап от средната степен на образование, както и признаването на основно образование, на средно образование и/или на професионална квалификация, се издава **удостоверение**, което се подписва от председателя на комисията по образец съгласно държавния образователен стандарт за информацията и документите.

В удостоверението оценките, вписани в документа, издаден от училище на чужда държава или от училище в системата на Европейските училища, се приравняват към отличен (6), много добър (5), добър (4), среден (3), слаб (2). В удостоверението се вписват приравнителни изпити в случаите, когато се полагат такива, както и срокът за тяхното полагане, който не трябва да е по-късно от края на съответната учебна година, а в случай че остават по-малко от три месеца до приключването ѝ - не по-късно от края на следващата. Решението се взема от комисията.

В случай че се иска признаване с цел кандидатстване за придобиване на правоспособност за управление на МПС и съответната комисия вземе решение за признаване, се издава **уверение** по образец, съгласно държавния образователен стандарт за информацията и документите, подписано от председателя на комисията, в което се посочва последният завършен гимназиален клас или степента на образование.

В уверението се вписва само последният признат от комисията клас. В случай че това е VII клас, се вписва придобитото основно образование, а в случай че представеният документ доказва придобитото средно образование, в уверението се вписва придобитото средно образование.

В случай на отсъствие на председателя на комисията за срок, по-дълъг от 3 работни дни, документите (удостоверение/уверение) се подписват от заместник-председателя на комисията.

Документите важат само на територията на Република България.

2. При признаване на завършен период или клас за **класовете от I до VI включително директорът на приемащото училище** извършва оценка на представените документи и издава заповед за признаване и записване в училището или за отказ за признаване, като отчита: продължителността на обучението; вида на училището, в което е проведено обучението; изучаваните учебни предмети (ако има такива); правата, които дава документът в страната, в която е издаден.

Директорът се произнася по всеки конкретен случай на признаване в срок до 10 дни, считан от датата на представяне на документите

Срокът може да бъде удължен в случаите, в които подадените документи, са недостатъчни за вземане на решение и се налага представяне на други документи.

VII. Срок на действие на документа

Безсрочно.

VIII. Получаване на документа

Индивидуалният административен акт може да бъде получен на място, където е заявен или на посочен точен адрес, в случай че е заявено получаване чрез лицензиран пощенски оператор.

При заявено получаване чрез лицензиран пощенски оператор индивидуалният административен акт се изпраща:

- като вътрешна препоръчана пощенска пратка или като вътрешна куриерска пратка за сметка на заявителя (получателя) - цената на пощенската услуга се заплаща от заявителя при доставяне на пратката;

- с международна препоръчана пощенска пратка на адрес посочен в заявлението – след предплащане на цената за пощенските услуги от заявителя към РУО – Монтана по цени, определени от „Български пощи“ ЕАД. Цената за пощенската услуга се заплаща от РУО на лицензирания пощенски оператор при подаване на пратката.

- по друг начин, който дава гаранция за доставянето на пратката на заявителя.

IX. Отказ от признаване

Признаване се отказва, когато:

1. подадените документи не съответстват на изискуемите;

2. се установят съществени различия между данните от представените документи и установените критерии, изразяващи се в необходимост от полагане на приравнителни изпити за съответен клас по най- малко половината от учебните предмети съгласно действащия към момента на признаването рамков или типов учебен план в българското училище;

3. документите са издадени от училище на друга държава, което не е признато от компетентен държавен орган на съответната страна за част от системата ѝ за светско училищно образование.

Отказът се мотивира от органа по признаване.

Комисията писмено уведомява заинтересуваните за мотивите за отказа.

Отказът за издаване подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс (АПК) - изричният отказ е в 14-дневен срок от съобщаването му, а мълчаливият отказ - в едномесечен срок от изтичане на срока за извършване на услугата.

Х. Допълнителна информация

Признаване на професионална квалификация, придобита в училище на чужда държава, се извършва само във връзка с признаване на завършен клас или степен на образование.

Признаването на професионална квалификация се извършва в съответствие със Списъка на професиите за професионално образование и обучение.

Признаването на професионална квалификация с цел достъп или упражняването на регулирана професия на територията на Република България се извършва по реда на Закона за признаване на професионални квалификации.

Лицата, обучавали се една или повече учебни години в училище на чужда държава или в училище от системата на Европейските училища, могат по своя преценка, а за непълнолетните - по преценка и желание на родителя (настойника, попечителя, представителя на непридружените малолетни и непълнолетни лица, търсещи или получили международна закрила), да повторят в българско училище последния признат клас. При изразено писмено желание на лицето или родителя (настойника, попечителя, представителя на непридружените малолетни и непълнолетни лица, търсещи или получили международна закрила) до директора на училището то не полага приравнителни изпити за класа, който повтаря.

В случаите на удължен срок, поради необходимост от допълнително представяне на други документи, при изявено писмено желание, а за непълнолетните - по преценка и желание на родителя (настойника, попечителя, представителя на непридружените

малолетни и непълнолетни лица, търсеци или получили международна закрила), лицето може да посещава училище с разрешение на началника на РУО - когато се иска признаване на класове от VII до XII включително, и на директора на училището - когато се иска признаване на класове от I до VI включително.

Лица, които поради природни бедствия, крупни аварии или военни действия на територията на държавата, в която са се обучавали, или други независещи от тях причини не могат да представят документи за завършени етапи на обучение, степени на образование и професионална квалификация, могат да поискат установяване на тези факти по реда на Гражданския процесуален кодекс.

[Списък на страните по Хагската конвенция](#)

[Списък на страните, с които България има сключени двустранни договори за правна помощ](#)

[ФРАНЦИЯ-Номерацията на френските класове и съответствието им с българските.](#)